

PODRŠKA OBRAZOVANJU PROFESIONALACA IZ POMAGAČKIH PROFESIJA

Jelena Milić¹, Milica Vučurović², Rosa Šapić³

Apstrakt

Studije slučaja se često koriste u Balint grupama kako bi se olakšalo refleksivno učenje među stručnjacima za mentalno zdravlje. Međutim, njihov puni potencijal za obuku tek treba da se realizuje. Cilj je da ova studija slučaja ispituje vrednost detaljnih prezentacija slučaja i grupne diskusije u Balint okruženju za dalju podršku profesionalnog razvoja. Prezenter u Balint grupi je podelila slučaj koji uključuje postnatalnu depresiju. Članovi grupe su empatično slušali i davali različite poglede na procenu, formulaciju i lečenje. Istražene su kontratransferne reakcije. Kroz zajedničko rešavanje problema identifikovane su strategije. Predstavljanje kompletne studije slučaja izazvalo je bogatu diskusiju koja je dopunila kliničko iskustvo. Validacija emocija i novih perspektiva poboljšali su samosvest i kompetenciju izlagača. Teorijsko znanje je integrisano sa praksom. Učesnici su razvili veštine primene složenih formulacija, razmatranja sistemskih faktora i suočavanja sa unutrašnjim iskustvima. Metodologija studije slučaja unutar Balint grupa može pružiti mogućnost dubinskog iskustvenog učenja kada se kombinuje sa refleksijom. Takvo detaljno istraživanje može ojačati sposobnost refleksije više od kratkih obuka. Dalja istraživanja bi trebalo da procene uticaje na profesionalni rast praktičara u pomagačkim profesijama i bolje rezultate tretmana klijenata. Korišćenje studija slučaja kao primarnog medija moglo bi da optimizuje obrazovnu funkciju Balint grupa u obuci refleksivnih praktičara.

Ključne reči: Balint grupe, studije slučaja, profesionalni razvoj, refleksivna praksa, iskustveno učenje.

Uvod

Balint grupe su prvi put osnovane 1950-ih kao forum za lekare opšte prakse za diskusiju o psihosocijalnim aspektima nege pacijenata (Balint, 1957). Cilj je bio da se pomogne lekarima da razviju kliničke i interpersonalne veštine kroz refleksivno ispitivanje emocionalnih iskustava u svom radu. Ovaj model diskusije

¹ Jelena Milić, dr, docent, Odeljenje za metodološke principe i standarde integrisanog zdravstvenog informacionog sistema i izveštavanja, Institut za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut“ Dr Subotića starijeg 5, 11000, Beograd, Srbija, Tel.: +381 63 246 404, E-mail: jelena_milic@batut.org.rs

² Milica Vučurović, dr, Odeljenje za naučnoistraživački rad, obrazovanje i izdavaštvo, Institut za javno zdravlje Srbije “Milan Jovanović Batut”, Dr Subotića starijeg 5, 11000, Beograd, Srbija, E-mail: milica_vucurovic@batut.org.rs

³ Rosa Šapić, dr, vanredni profesor, Univerzitet „BIJELJINA“, Fakultet za psihologiju, Pavlovića put 024, Bijeljina, BiH, E-mail: sapicdr@gmail.com

o slučajevima pod vođstvom Balint voditelja je od tada široko prihvaćen u oblastima mentalnog zdravlja kako bi se promovisala samosvest i ojačale kompetencije u odnosima sa klijentima. (MacLellan et al., 2017).

Centralno za Balintovu metodologiju je upotreba nestrukturiranih prezentacija slučajeva kako bi se olakšalo refleksivno razmišljanje. Članovi donose primere iz svoje prakse koji uključuju dileme, anksioznost ili kontratransferne reakcije. Diskusija o stvarnim kliničkim susretima omogućava razmatranje ličnih i interpersonalnih dimenzija koje se često zanemaruju u didaktičkom učenju (Pinsky and Wipf, 2000). Učesnici stiču važne uvide kroz empatiju jedni sa drugima i upoređujući različite perspektive o zajedničkim izazovima. Balint grupe neguju kompetenciju povezujući teorijsko znanje sa nijansiranom realnošću svakodnevne prakse.

Dizajn studije slučaja ide dalje pružajući dubinsko istraživanje jedne kliničke situacije. Ovo detaljno ispitivanje omogućava sveobuhvatnu diskusiju o svim relevantnim faktorima, od procene i formulacije do planiranja lečenja i tekućeg napretka (Yin, 2013). Predstavljanje kompletnog narativa slučaja promovise rigorozno ispitivanje i razmišljanje o konceptualizacijama, intervencijama, sistemskim pitanjima i ličnim uticajima tokom vremena. U poređenju sa kraćim diskusijama zasnovanim na primerima, studije slučaja nude jedinstveno bogato iskustvo učenja koje je paralelno sa stvarnim kliničkim radom.

U okviru Balint grupa, prezentacije studija slučaja imaju značajne prednosti za profesionalni razvoj kroz različite procese učenja. Potvrđivanjem afektivnih odgovora i ponovnim razmatranjem tačaka odlučivanja, članovi stiču svest o kontratransferu i njegovim efektima na brigu o klijentima (Knott, 2016). Razmatranje različitih gledišta jača sposobnosti formulacije. Zajednički rad na rešavanju komplikovanih i upornih problema pokazuje fuziju teorijskog znanja sa praktičnom primenom (Bogers and Worst, 2014). Samoreflektivno ispitivanje kompletnog slučaja poboljšava metakognitivne veštine ključne za doživotno učenje i modele obuke zasnovane na kompetencijama.

Sve u svemu, diskusija o detaljnim studijama slučaja u okviru Balint grupa optimizuje mogućnosti za refleksivnu praksu, suštinsku sposobnost stručnjaka za mentalno zdravlje. Takve dubinske vršnjačke konsultacije podržavaju blagostanje praktičara, kliničku stručnost i sposobnost da se zadovolje različite potrebe klijenata (Horne et al., 2021). Metodologija studije slučaja takođe unapređuje istraživanje generisanjem pitanja, hipoteza i uvida primenljivih na širu populaciju (Paparini et al., 2020). Kada se kombinuju sa strukturisanim razmišljanjem i dokumentovanjem ishoda učenja, Balint grupe koje koriste studije slučaja nude veoma efikasan pristup kako za razvoj tako i za procenu refleksivnog kapaciteta među studentima i iskusnim kliničarima. (Murthi et al., 2022)

Ukratko, Balint grupe pružaju forum koji jedinstveno koristi obuku za mentalno zdravlje, kompetentno pružanje usluga i stipendije. Predstavljanje i istraživanje studija slučaja u okviru ovog konteksta podržavanja članova grupe omogućava sveobuhvatno razmišljanje o kliničkom rezonovanju, donošenju odluka i ličnim uticajima. (Challa et al., 2021.) Ovakvo dubinsko ispitivanje jača veštine na više

nivoa, istovremeno podstičući radoznalost i fleksibilnost tokom celog života. Redovna upotreba metodologije studije slučaja može optimizovati Balintovo učešće za profesionalni rast i razvoj u svim fazama karijere u primenjenoj psihologiji i srodnim oblastima. (Hamilton et al., 2023)

Rezultati istraživanja

U ovom prilagođenom scenariju, istražićemo sesiju Balint grupe sa stručnjacima za mentalno zdravlje iz različitih sredina. Okupljaju se svake nedelje kako bi obrađivali svoja unutrašnja iskustva i izazove sa kojima se susreću u svom kliničkom radu. Sesiju vode dva iskusna Balint voditelja, dr Anderson i dr Patel. Jedna od koleginica, Sara, predstavlja slučaj koji uključuje ženu koja je doživjela postnatalnu depresiju kao majku koja je prvi put rodila putem vantelesne oplodnje. Sara takođe razmišlja o sopstvenim strahovima da još uvek neće postati majka i o svojoj neizvesnosti o tome kako najbolje podržati klijenta.

Prezentacija slučaja i početne reakcije

Sara predstavlja detalje slučaja, uključujući istorijat klijenta, simptome i istoriju lečenja. Kako ona kaže, drugi članovi grupe pažljivo slušaju i stvaraju prve utiske. Dr Anderson podstiče grupu da izrazi svoje trenutne reakcije i emocije izazvane slučajem, stvarajući prostor podrške za otvoreni dijalog.

Empatično razumevanje i refleksivno slušanje

Članovi grupe učestvuju u empatičnom razumevanju i refleksivnom slušanju. Oni nude Sari svoju podršku, priznajući složenost klijentove situacije i Sarinih ličnih strahova. Kroz aktivno slušanje i promišljene odgovore, članovi grupe validiraju Sarine emocije i pružaju joj siguran prostor da istraži svoje brige.

Zajednička iskustva i uvidi

Članovi grupe dele svoja iskustva i uvide u vezi sa radom sa klijentima koji se suočavaju sa postnatalnom depresijom ili teškoćama u roditeljstvu. Oni nude perspektive iz različitih teorijskih orijentacija i kliničkih pozadina, obogaćujući diskusiju različitim gledištima. Dok daju svoj doprinos, lideri omogućavaju dijalog sa poštovanjem, obezbeđujući da se doprinosi svakog člana vrednuju i razmatraju.

Istraživanje kontratransfera

Dr. Patel podstiče grupu da razmisli o svim reakcijama kontratransfera koje su možda iskusili dok su radili na sličnim slučajevima. Oni razgovaraju o potencijalnom uticaju njihovih ličnih iskustava, strahova ili predrasuda na njihovu sposobnost da pruže efikasnu podršku. Lideri vode grupu u identifikaciji i rešavanju problema kontratransfera, promovisanju samosvesti i profesionalnog rasta.

Kolaborativno rešavanje problema i podrška

Grupa se bavi zajedničkim razumevanjem odnosa terapeut-klijent, strategijama razmišljanja i intervencijama koji bi mogli biti efikasni u podršci klijentu sa

postporođajnom depresijom. Oni nude praktične predloge, oslanjajući se na svoju kolektivnu stručnost i iskustva. Lideri olakšavaju diskusiju, osiguravajući da fokus ostane na razumevanju relacije između prezentera i klijenta.

Integracija i zaključak

U završnoj fazi, dr Anderson i dr Patel sumiraju ključne uvide dobijene na Balint grupi. Oni ističu važnost samorefleksije, empatije i interdisciplinarnе saradnje u rešavanju složenih kliničkih pitanja. Lideri naglašavaju značaj stalne podrške unutar Balint grupe, podstičući članove da nastave da dele i uče jedni od drugih.

U ovom scenariju, članovi Balint grupe pružaju Sari podršku, empatiju i profesionalne uvide. Kroz aktivno slušanje, deljena iskustva i zajedničko rešavanje problema, članovi grupe doprinose Sarinom profesionalnom razvoju i pomažu joj da stekne nove perspektive o situaciji njenog klijenta. Balint voditelji zaključuju da je sesija podsticajno pokrenula grupu praktičara za mentalno zdravlje na razmišljanje, rast i učenje.

Napomena: Ovaj prilagođeni scenario odražava hipotetičku sesiju Balint grupe i ne predstavlja stvarni slučaj ili grupni okvir.

Diskusija

Ova studija slučaja omogućava razmatranje nekoliko teorijskih okvira u odnosu na prezentaciju klijenta i tretman. Iz psihodinamske perspektive, postnatalna depresija klijenta mogla bi delimično da odražava nerešena pitanja identiteta ili poteškoće u vezi koje se pojavljuju nakon novog majčinstva. Iskustvo postizanja roditeljstva kroz IVF takođe može dotaći dublje rane ili anksioznosti koje zahtevaju istraživanje. Kroz deljenje različitih osećanja koje je prezentacija pokrenula, grupa je proširila konceptualizaciju ovog slučaja. (Gould, 2023)

Poređenja sa sličnim slučajevima dala su korisne perspektive. Jedan član je razgovarao o klijentu sa problemima u vezi nakon rođenja koji su dobro rešeni korišćenjem sistemskog pristupa porodične psihoterapije. Ovo je u skladu sa istraživanjima koja pokazuju da porodični faktori snažno utiču na perinatalno raspoloženje (Aleksander and Robbins, 2019). Međutim, emocionalni aspekti u vezi sa IVF-om zahtevaju njihovo razmatranje i specijalizovanu podršku jer sve manje studija ispituje ovu populaciju (Montgomeri and Terrion, 2023).

Sve u svemu, slučaj podržava bio-psiho-socijalni model u perinatalnom mentalnom zdravlju demonstrirajući složene interakcije između bioloških, psiholoških i socijalnih rizika koji su u osnovi prezentacije ovog klijenta. (Granner and Seng, 2021) Međutim, ograničenja uključuju nedostatak longitudinalnog praćenja koji sprečava procenu ishoda lečenja. Nadalje, diskusija se više fokusirala na ranu intervenciju nego na dugoročne strategije prevencije, što predstavlja oblast za buduću analizu.

Dotatna istraživanja bi trebalo da istraže ranjivosti specifične za IVF i otpornosti tokom prelaska na roditeljstvo. Veća poređenja uzoraka mogu razjasniti da li modeli zasnovani na privrženosti ili reflektivni modeli najbolje pomažu ovoj populaciji. Sve u svemu, dalje proučavanje obrazaca odgovora na tretman bi

ojačalo empirijski informisanu negu. Ovaj slučaj je pružio polaznu tačku za mnoga pitanja koja zaslužuju dublje istraživanje.

Zaključak

Ova studija slučaja je efektivno pokazala kako predstavljanje i diskusija o detaljnom slučaju unutar Balint grupe promoviše refleksivno učenje i profesionalni razvoj, podržavajući primarni cilj. Detaljno istraživanje ovog slučaja postnatalne depresije povećalo je svest izlagača o reakcijama kontratransfera i ojačalo sposobnosti samorefleksije, postizući prvi sekundarni cilj.

Kroz empatično slušanje kompletnog narativa, uzimajući u obzir različite perspektive i zajedničko rešavanje problema, različiti procesi učenja su ispitani u skladu sa drugim sekundarnim ciljem. Specifične veštine i kompetencije istaknute kroz metodologiju studije slučaja u skladu sa trećim ciljem uključivale su poboljšane veštine formulacije korišćenjem različitih teorijskih sočiva, integraciju teorije i prakse i metakognitivni razvoj.

Potencijal za optimizaciju refleksivne prakse, blagostanja i doživotnog rasta strukturiranjem Balintovih grupa oko studija slučaja ocenjen je po četvrtom cilju. Redovna upotreba ovog pristupa treba da unapredi primenjeno istraživanje generisanjem hipoteza i informisanjem okvira kompetencija, doprinoseći uvidima kao što je navedeno u petom cilju.

Baveći se svim ciljevima, ova studija podržava vrednost metodologije studije slučaja u okviru Balint grupa za unapređenje profesionalnih kapaciteta na više nivoa. Pruža model kako reflektivne vršnjačke konsultacije mogu povećati učenje i razvoj u različitim oblastima mentalnog zdravlja i fazama karijere. Sve u svemu, nalazi podržavaju dalje korišćenje sveobuhvatnog ispitivanja slučaja kako bi se maksimizirale koristi Balint grupe.

Predstavljanje kompletnih studija slučaja u okviru Balint grupa omogućava ovu dubinu refleksivne analize koja jača profesionalne kompetencije. Redovna upotreba ove metode iskustvenog učenja obećava unapređenje kliničke prakse zasnovane na empirijskim informacijama. Takođe stvara obećavajuće puteve za primenjeno istraživanje. Nastavak istraživanja Balintovih grupa oko dubinskih istraživanja relacije terapeuta i klijenta može maksimizirati mogućnosti za razvoj kompleksne konceptualizacije tog odnosa i veština rešavanja problema. Ovo je u osnovi visoko kvalitetne negu zasnovane na dokazima kod svih praktičara.

Literatura

1. Alexander, J. F., & Robbins, M. (2019). Functional family therapy. *Encyclopedia of couple and family therapy*, pp. 1232-1240.
2. Balint, M. (1957). Michael Balint. practice, 1(1950).
3. Bogers, M., & Horst, W. (2014). Collaborative prototyping: Cross-fertilization of knowledge in prototype-driven problem solving. *Journal of Product Innovation Management*, 31(4), pp. 744-764.

4. Challa, K. T., Sayed, A., & Acharya, Y. (2021). Modern techniques of teaching and learning in medical education: a descriptive literature review. *MedEdPublish, 10*, 18
5. Gould, L. W. (2023). “Anything I do now feels like an act of resilience”: adversity, resilience, and wellbeing in female survivors of domestic abuse.
6. Granner, J. R., & Seng, J. S. (2021). Using theories of posttraumatic stress to inform perinatal care clinician responses to trauma reactions. *Journal of midwifery & women's health, 66*(5), pp. 567-578.
7. Hamilton, D., Taylor, C., & Maben, J. (2023). How Does a Group Reflection Intervention (Schwartz Rounds) Work within Healthcare Undergraduate Settings? A Realist Review. *Perspectives on medical education, 12*(1), 550.
8. Horne, I. M. T., Veggeland, F., Bååthe, F., & Rø, K. I. (2021). Why do doctors seek peer support? A qualitative interview study. *BMJ open, 11*(10), e048732.
9. Knott, H. (2016). Countertransference and projective identification revisited and applied to the practice of group analytic supervision. *International Journal of Group Psychotherapy, 66*(3), pp. 323-337.
10. MacLellan, J., Surey, J., Abubakar, I., Stagg, H. R., & Mannell, J. (2017). Using peer advocates to improve access to services among hard-to-reach populations with hepatitis C: a qualitative study of client and provider relationships. *Harm Reduction Journal, 14*, pp. 1-9.
11. Montgomery, N. D. M., & Terrion, J. L. (2023). Pathways to social support: IVF patients’ motivation toward peers and selection preferences. *Health Care for Women International, 44*(4), pp. 378-396.
12. Murthy, V., Sethuraman, K. R., Choudhury, S., & Shakila, R. (2022). Application of Practice Oriented–Peer Review for Prosthodontics (PRO-PRReP)—A Qualitative Study. *The International Journal of Psychiatry in Medicine, 57*(2), pp. 117-133.
13. Papparini, S., Green, J., Papoutsi, C., Murdoch, J., Petticrew, M., Greenhalgh, T., & Shaw, S. (2020). Case study research for better evaluations of complex interventions: rationale and challenges. *BMC medicine, 18*, pp. 1-6.
14. Pinsky, L. E., & Wipf, J. E. (2000). A picture is worth a thousand words: practical use of videotape in teaching. *Journal of general internal medicine, 15*, pp. 805-810.
15. Yin, R. K. (2013). Validity and generalization in future case study evaluations. *Evaluation, 19*(3), pp. 321-332.

SUPPORT FOR THE EDUCATION OF PROFESSIONALS FROM THE HELPING PROFESSIONS

Jelena Milić¹, Milica Vučurović², Rosa Šapić³

Abstract

Case studies are often used in Balint groups to facilitate reflective learning among mental health professionals. However, their full training potential has yet to be realized. This case study examines the value of detailed case presentations and group discussions in a Balint setting to further support professional development. A presenter in the Balint group shared a case involving postnatal depression. Group members listened empathetically and provided different perspectives on assessment, formulation and treatment. Countertransference reactions were investigated. Through collaborative problem solving, strategies were identified. The presentation of the complete case study sparked a rich discussion that complemented the clinical experience. Validation of emotions and new perspectives improved the presenter's self-awareness and competence. Theoretical knowledge is integrated with practice. Participants developed skills in applying complex formulations, considering systemic factors and dealing with internal experiences. Case study methodology within Balint groups can provide an opportunity for in-depth experiential learning when combined with reflection. Such detailed research can strengthen the ability to reflect more than short training sessions. Further research should assess the effects on the professional growth of practitioners in the helping professions and improved client treatment outcomes. Using case studies as the primary medium could optimize the educational function of Balint groups in training reflective practitioners.

Key words: Balint groups, case studies, professional development, reflective practice, experiential learning.

¹ Jelena Milić, Ph.D, assistant professor, Department for Methodological Principles and Standards of the Integrated Health Information System and Reporting, Institute for Public Health of Serbia "Dr. Milan Jovanović Batut" Dr. Subotića Starijeg. 5, 11000, Belgrade, Serbia, E-mail: jelena_milic@batut.org.rs, Phone: +381 63 246 404

² Milica Vučurović, Ph.D, Department for Scientific Research, Education and Publishing, Institute for Public Health of Serbia "Dr. Milan Jovanović Batut", Dr. Subotića Starijeg. 5, 11000, Belgrade, Serbia, E-mail: milica_vucurovic@batut.org.rs

³ Rosa Šapić, Ph.D, associate professor, Bijeljina University, Faculty of Psychology, Pavlovića put 024, Bijeljina, BiH, E-mail: sapicdr@gmail.com